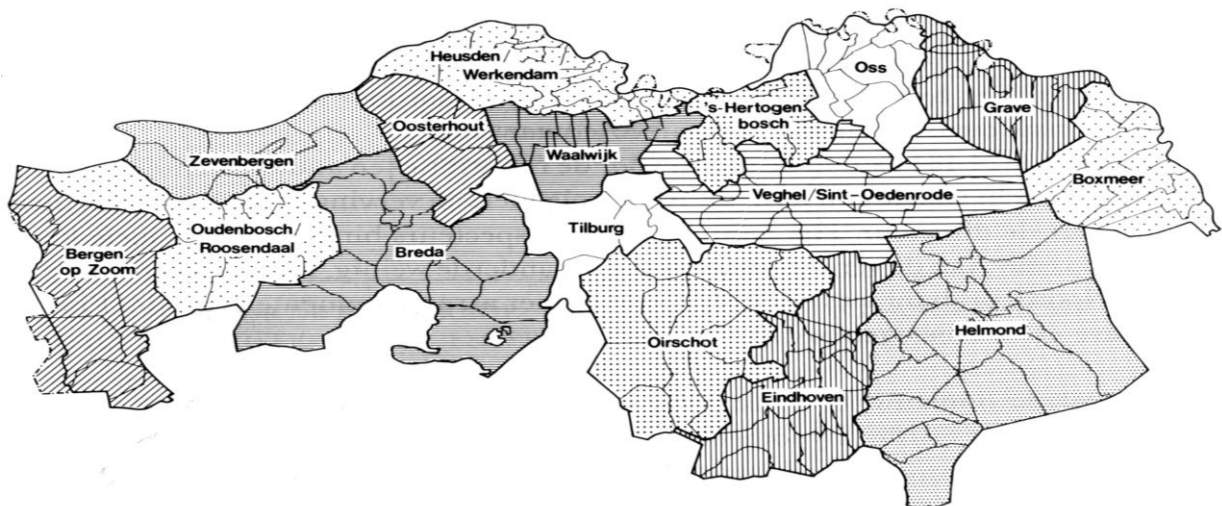

INFORMATIEBLAD

MEMORIES VAN SUCCESSIE 1818-1924

Wat zijn Memories van Successie ?

Om enig idee te krijgen van de vermogenspositie van je negentiende-eeuwse voorouders kun je gebruik maken van de memories van successie. Op 27 december 1817 trad de zogenaamde 'Wet tot het heffen eener belasting onder den naam van regt van successie' in werking. In deze wet werd geregeld dat over de nalatenschappen van inwoners van Nederland belasting betaald moest worden. Ontvangers werden belast met het opmaken van een overzicht van de baten en lasten van een nalatenschap: de memorie van successie. Noord-Brabant werd ingedeeld in 19 kantoren, te weten Bergen op Zoom, Boxmeer, Breda, Eindhoven, Grave, Helmond, 's-Hertogenbosch, Heusden/Werkendam, Sint-Oedenrode/Veghel, Oirschot, Oosterhout, Oss, Oudenbosch/Roosendaal, Tilburg, Waalwijk en Zevenbergen. Elk kantoor bestreek een aantal gemeenten. Op het onderstaand kaartje zie je de indeling van de kantoren.

De indeling in kantoren voor de registratie-, successie-, zegel- en andere belastingen in Noord-Brabant in 1842.

Inhoud van de memories van successie

De voorlopers van de memories van successie waren de ordonnanties op de successiebelasting, van 1806 – 1817. Deze ordonnanties bevatten veel van de gegevens die ook zijn vermeld in de memories van successie. De locatieaanduiding van de ordonnanties is **Brabant**, omdat de belastingambtenaren toen rondreizend waren. In de tijd van de memories hadden ze een standplaats zoals hierboven is vermeld.

De memories bevatten de volgende gegevens: de naam van de overledene, zijn/haar overlijdensdatum, plaats van overlijden, overzicht van het bezit aan onroerend goed (met kadastrale gegevens), na(a)m(en) van de erfgena(a)m(en), woonplaats van de erfgena(a)m(en), datum van testament, naam van de notaris bij wie het testament is opgemaakt.

Let op dat de gegevens omtrent een testament niet altijd worden vermeld en dat de memoriedatum niet altijd correspondeert met de overlijdensdatum.

Hoe te zoeken in de memories van successie ?

Ga naar [de website van het BHIC](#). Haal het vinkje bij "Alle bronnen" weg en vink "Memories van Successie" aan. Volg voor het overige de keuzemogelijkheden in het scherm.

Wil je onderzoek doen in de jaren 1903–1927, dan kun je de zogenaamde **TAFELS V-bis** gebruiken. Dit zijn eigentijdse alfabetische toegangen op de memories van successie. Je kunt de Tafels V-bis op microfiches in de studiezaal genealogie van het BHIC, locatie 's-Hertogenbosch raadplegen; de studiezaalmedewerker zal je hierbij graag van dienst zijn.

Naast de genoemde Tafels V-bis worden ook *Tafels VI* genoemd. Het is niet bekend vanaf welk jaar deze tafels zijn opgemaakt. Hierin werden testamenten ingeschreven, die werden verleden voor een notaris. De inschrijving geschiedde alfabetisch op de eerste letter(s) van de achternaam van de testateur. Met behulp van deze registers kun je op een eenvoudige manier achterhalen of er een testament is opgemaakt en bij welke notaris die is gepasseerd. Tafels VI zijn bijgehouden tot 1926. In dat jaar was het Centraal Testamentenregister reeds opgezet, zodat de tafels niet meer nodig waren. Op het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag kun je een gedeelte van het Centraal Testamentenregister op film inzien, te weten testamenten van personen die geboren zijn in de periode 1793-1871 en een testament hebben laten opmaken ná 1890.

Voor inlichtingen over testamenten die ná 1973 zijn opgemaakt en over testamenten die weliswaar vóór 1973 zijn opgemaakt, maar waarvan de testateurs ná 1973 zijn overleden, kun je je wenden tot het Ministerie van Justitie, afdeling Centraal Testamentenregister, postbus 203010, 2500 EH Den Haag. Uit dit register worden alleen inlichtingen verstrekt als men een officieel bewijs van overlijden van de testateur kan overleggen.

Waar zijn de memories te raadplegen ?

De ordonnanties op de successiebelasting 1806-1817 en de memories van successie 1818-1927 kun je op microfiche in de studiezaal genealogie van het BHIC, locatie 's-Hertogenbosch, raadplegen. Op de blauwe balk van het microfiche worden het inventarisnummer en de memorienummers vermeld. Van de microfiches kun je fotokopieën maken in de genealogische studiezaal.

Beperkingen van de memories van successie

Van sommige personen is geen memorie van successie opgemaakt. Vererving in de rechte lijn werd in 1817 namelijk vrijgesteld van de heffing, evenals alles wat geërfd werd uit een nalatenschap waarvan het saldo niet meer bedroeg dan 300 gulden. Pas in 1878 kwam er een inhoudelijke wijziging van de regeling tot stand: in het vervolg zouden ook nalatenschappen in rechte lijn aan het recht van successie onderworpen zijn, mits het saldo groter was dan 1000 gulden. Vanaf dit jaar kunnen in de memories gedetailleerde gegevens worden aangetroffen.

Van het kantoor Boxmeer zijn de memories van successie van voor 1847 verloren gegaan en van het kantoor Oss die van voor 1865.